

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/26/2022
Identifikačné číslo spisu:	5718203474
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5718203474.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava, proti žalovanej X. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom R.. U. XXX/XX, XXX XX M. P. K., zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Almáši Gabriel, spol. s r. o., so sídlom Šumavská 3, 821 08 Bratislava, IČO: 36 856 592, o zaplatenie 1.671,81 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 18Csp/62/2018, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 15. decembra 2020 sp. zn. 5CoCsp/33/2020 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi voči žalovanej p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej iba „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 06. mája 2020 sp. zn. 18Csp/62/2018 konanie v časti o zaplatenie sumy 134,40 eur a úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 134,40 eur od 05.12.2015 do zaplatenia zastavil (I. výrok), žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.537,41 eur a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.537,41 eur od 05.12.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok) a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 84 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne okresný súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku (III. výrok). Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobca požadoval od žalovanej zaplatenie sumy 1.671,81 eur, úrok z omeškania 5,05 % ročne od 05.12.2015 do zaplatenia a náhradu trov konania. V žalobe uviedol, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. uzatvoril so žalovanou dňa 23.01.2014 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 2.200,- eur. Žalovaná mala splácať pôžičku v pravidelných 48 mesačných splátkach vo výške 67,20 eur do vyrovnania celkovej sumy 3.225,60 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas (uhradila sumu 1.209,40 eur), právny predchodca žalobcu dňa 28.09.2015 predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok a žalovanú upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. K úhrade dlžných splátok nedošlo, právny

predchodca žalobcu dňa 19.11.2015 úver zosplatnil listom zo dňa 29.11.2015. V priebehu konania došlo k postúpeniu pohľadávky, okresný súd rozhodol o zmene žalobcu uznesením č. k. 18Csp/62/2018-75 zo dňa 01.02.2019. Súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 18Csp/62/2018-109 zo dňa 27.03.2019 tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 5Co/146/2019 zo dňa 18.02.2020 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu premlčania, vec nesprávne právne posúdil. V rámci odvolacieho konania žalobca zobral žalobu späť v časti istiny 134,40 eur a úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 134,40 eur od 05.12.2015 do zaplatenia. Po vrátení veci okresný súd vyhodnotil zmluvu v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Okresný súd pri hodnotení spornej otázky premlčania žalobou uplatneného nároku, pri preukázaní, že žalobca po uplynutí lehoty podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uplatnil stratu výhody splátok, uviedol, že splátky splatné k momentu vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru sa premlčovali každá samostatne a počnúc dňom 29.11.2015, t. j. dňom zosplatnenia, sa stali splatnými splátky splatné od novembra 2015 do budúcnosti a ohľadom týchto splátok začala týmto dňom plynúť aj premlčacia doba. Žaloba bola podaná dňa 01.10.2018, z čoho vyplýva, že premlčaniu mohli podliehať len splátky splatné od 20.07.2015 do 20.09.2015 (splátku splatnú dňa 20.07.2015 žalovaná zaplatila). Ostatný nárok žalobcu, vzhľadom na zosplatnenie celého úveru, premlčaniu nepodlieha. Žalobca zobral žalobu v časti splátok splatných v termíne 20.08.2015 a 20.09.2015 späť, okresný súd konanie v tejto časti v súlade s ust. § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) zastavil a vo zvyšku nárok na zaplatenie nesplatených častí zmluvného nároku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobcovi priznal v rozsahu výroku II., nakoľko tento nárok premlčaniu nepodlieha. Úrok z omeškania okresný súd priznal v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) v spojení s ust. § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z.. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Žalobca uplatnil nárok 2.045,- eur (istina 1671,81 eur a úrok z omeškania z uplatnenej istiny ku dňu rozhodovania súdu 373,35 eur), bol úspešný v časti 1.880,93 eur (istina 1537,41 eur, úrok z omeškania 343,52 eur). Úspech žalobcu predstavuje 92 % proti úspechu žalovanej v rozsahu 8 %, žalobcovi teda prináleží pomerná náhrada trov konania vo výške 84 % (92-8). Čiastočné späťvzatie žaloby súd prvej inštancie vyhodnotil v neprospech žalobcu pri aplikácii § 256 ods. 1 CSP. Žalobca procesne zavinil zastavenie konania, preto okresný súd považoval za dôvodné v tejto časti priznať náhradu trov konania žalovanej ako protistrane v rozsahu 8 %.

2. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo dňa 15. decembra 2020 sp. zn. 5CoCsp/33/2020 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. potvrdil, v odvolaní nenapadnutej časti ponechal rozsudok súdu prvej inštancie nedotknutý a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaná v odvolaní zotrvala na námietke premlčania s poukazom na § 54a OZ v súvislosti s § 103 OZ tvrdiac, že premlčacia lehota začala plynúť odo dňa zročenosti nesplnenej splátky pre celý zosplatnený dlh, teda od 20.08.2015, takže premlčacia doba uplynula 20.08.2018 a žaloba bola dňa 01.10.2018 podaná oneskorene. Krajský súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu jeho vecnej správnosti stotožniac sa s jeho odôvodnením (§ 387 ods. 1, 2 CSP). Doplnil, že v predžalobnej upomienke zo dňa 28.09.2015 žalobca upozornil žalovanú, že ak nedôjde k úhrade splátky splatnej v júli 2015, veriteľ bude oprávnený úver zosplatniť. Žalobca po uplynutí lehoty podľa § 53 ods. 9 OZ, t. j. 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka, uplatnil stratu výhody splátok a doručil žalovanej oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru listom zo dňa 29.11.2015. Dlž sa stal splatným pre nezaplatenie najstaršej splátky, a to splátky za mesiac 07/2015. Splátky splatné k momentu vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru sa premlčovali každá samostatne a až počnúc dňom 29.11.2015, t. j. dňom zosplatnenia úveru, sa stali splatnými splátky splatné od novembra 2015 do budúcnosti a ohľadom týchto splátok začala týmto dňom plynúť aj premlčacia doba. Žaloba bola na súd podaná dňa 01.10.2018, z čoho vyplýva, že premlčaniu mohli podliehať splátky splatné od 20.07.2015 do 20.09.2015 (splátku splatnú dňa 20.07.2015 žalovaná zaplatila). Ostatný nárok žalobcu, vzhľadom na zosplatnenie celého úveru, premlčaniu nepodlieha. Odvolací súd sa stotožnil aj s rozhodnutím okresného súdu o trovách konania. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak,

ako vyplýva z výrokovej časti jeho rozsudku.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná tvrdiac existenciu dovolacích dôvodov v zmysle § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) tvrdila, že pre začiatok plynutia premľacej doby je potrebné v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka vychádzať zo skutočnosti, že premľacia doba začala plynúť najneskôr 21.07.2015, t. j. deň nasledujúci po splátke splatnej 20.07.2015, pre neuhradenie ktorej žalobca žalovanú vyzval na zaplatenie celého dlhu. Pre nezaplatenie splátky splatnej 20.07.2015 sa stal splatným celý dlh a premľacia doba uplynula 21.07.2018, pričom žaloba bola podaná po jej uplynutí 01.10.2018. Dovolateľka uviedla, že na uplatnenie práva podľa § 565 OZ sa v zmysle § 53 ods. 9 OZ vyžaduje upozornenie spotrebiteľa, k čomu došlo listom právneho predchodcu žalobcu zaslaným 28.08.2015. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ je lex specialis k § 565 druhej vete OZ. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ sa nenovelizovalo ustanovenie § 103 OZ, preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv začína premľacia doba plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého úveru; od zročnosti tejto splátky (nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatením) plynie premľacia doba. Premľanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ veriteľom, ale na okamih splatnosti splátky, kvôli ktorej sa toto právo využíva (podľa § 101 druhej vety OZ v prípade zosplatenia dlhu len pre v budúcnosti splatné splátky premľacia lehota začína plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky). V čase odoslania výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru bola žalovaná v omeškaní s dlhom vo výške 215,21 eur, teda ku dňu 28.09.2015 bola v omeškaní so splácaním troch predošlých splátok splatných 20.07.2015, 20.08.2015 a 20.09.2015, čím je splnené kritérium § 53 ods. 9 OZ. Je pravdou, že takouto právnou úpravou zákonodarca de facto skrátil premľaciu dobu o tri mesiace, avšak právom zákonodarcu je ustanoviť pre jednotlivé prípady premľaciu dobu odlišne za predpokladu, že takto stanovená premľacia doba je dostatočná na uplatnenie práv. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ nebolo novelizované ustanovenie § 103 OZ, preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv premľacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu využitia práva žiadať splatenie celého úveru. Žalobcovi potom nebolo možné priznať ani úrok a úroky z omeškania, pretože počiatok plynutia ich premľacej doby je totožný s počiatkom plynutia premľacej doby celého dlhu. Najvyšší súd v rozsudku sp. zn. 1Cdo/157/2009 dospel k záveru, že povinnosť platiť úroky z omeškania nevzniká samostatne (nanovo) za každý deň trvania omeškania, ale jednorazovo v deň, v ktorom sa dlžník ocitol v omeškaní so splnením záväzku, týmto dňom začína u tohto práva plynúť premľacia doba a jej uplynutím sa právo premľá ako celok. Rovnaký právny názor majú aj súdy prvej a druhej inštancie; v tejto súvislosti žalovaná odkázala napr. na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 16Co/116/2019, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25CoCsp/2/2020 alebo 10CoCsp/36/2020, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/37/2020 alebo 3Co/115/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/135/2019, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/1003/2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/3/2019 alebo 13Co/288/2016 a na množstvo rozhodnutí súdov okresných. Dovolateľka doplnila, že v jej prospech bolo pri riešení rovnakej právnej otázky rozhodnuté rozsudkami Okresného súdu Martin sp. zn. 10Csp/219/2018, 6Csp/140/2018 a 5Csp/226/2018. Poukázala na povinnosť súdov zachovávať právnu istotu, na predvídateľnosť práva a povinnosť dostatočne odôvodniť odklon súdu od rozhodnutia v obdobnej veci (rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 2100, PL. ÚS 6/2004 a IV. ÚS 14/07). Súdy oboch inštancií sa nevyrovnali s otázkou, že podľa § 103 OZ vety druhej premľacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ. V tejto časti je podľa dovolateľky rozsudok založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave a nepreskúmateľný. Za právnu otázku, ktorá doposiaľ nebola najvyšším súdom vyriešená, dovolateľka označila otázku, či začne plynúť premľacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§ 103 veta druhá OZ) t. j. splátky, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 OZ, alebo začne plynúť od momentu vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru ako to tvrdia okresný súd a odvolací súd v dovolaní napadnutých rozsudkoch. Dovolateľka navrhla, aby odvolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne. Navrhol zamietnutie dovolania s prisúdením nároku na náhradu trov konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP; ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania.

6. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu dovolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie a na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod, ktorým je dovolací súd v zmysle § 440 CSP viazaný, sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Dovolací súd aplikujúci ustanovenie § 124 CSP posudzoval dovolanie aj podľa jeho obsahu a napriek snahe autenticky porozumieť textu dovolania ako celku (viď nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 15/2021 z 25. mája 2021 alebo sp. zn. I. ÚS 336/2019 z 09. júna 2020) dospel k záveru, že žalovaná dovolací dôvod, ktorým mala byť vada zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, nevymedzila. Tvrdila iba, že okresný a odvolací súd sa nevyrovnali s otázkou počiatku plynutia premľacej doby podľa § 103 vety druhej OZ a v tejto časti je podľa dovolateľky rozsudok založený na nedostatočne zistenom skutkovom stave a nepreskúmateľný. Uvedené tvrdenie v kontexte celého dovolania je iba polemikou dovolateľky a spochybňovaním správnosti rozhodnutí a záverov súdov nižších inštancií pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky.

8. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

9. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b) CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť potrebu, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

10. Podstatou dovolacej otázky vymedzenej žalovanou je použiteľnosť ustanovenia druhej vety §-u 103 Občianskeho zákonníka o začatí plynutia premľacej doby v spotrebiteľských právnych vzťahoch, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

11. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.05.2014 (ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premľčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - 110). Na premľčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník

premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29. novembra 2022 vysvetlil, že Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Rozhodujúcim z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a z hľadiska začiatku plynutia premlčacej doby je okamih splatnosti dlhu, ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený. V prípade splácania úveru v splátkach ide o rozloženie zamýšľaného jednorazového plnenia v niekoľkých postupných čiastkových plneniach. Prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach potrebné posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok. Ak sa však pri takto dojednanom plnení pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne premlčacia doba plynúť odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia pre celý dlh. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh.

12.1. Pre spotrebiteľské právne vzťahy zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zaviedol nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ v postavení dodávateľa môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením príslušnej splátky, pokiaľ dlžníka v postavení spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní. Veriteľ teda mohol na súde po prvý raz uplatniť svoj nárok v prípade spotrebiteľského právneho vzťahu prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Zákonodarca totiž všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu nestanovuje absolútne, môže určiť i osobitnú premlčaciu dobu čo do okamihu jej začiatku plynutia aj jej dĺžky. Takýto zámer z § 103 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nemožno vyvodiť. Pripustením uplatnenia druhej vety § 103 aj v spotrebiteľských vzťahoch by sa dĺžka premlčacej doby dostala do rozporu s § 101 OZ v neprospech veriteľa. Opačným postupom by sme sa dostali do rozporu s princípom rovnosti v právach slúžiacemu k bezprostrednému naplneniu účelu právnej úpravy, rešpektujúc aj požiadavku na ochranu slabšej strany v spotrebiteľských vzťahoch.

13. V posudzovanom spore bola podľa skutkových zistení súdov nižších inštancií dohodnutá splatnosť splátok do 20. dňa v mesiaci. Žalobca resp. jeho právny predchodca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru pre nezaplatenie splátky splatnej v júli 2015. Tri mesiace od jej splatnosti aplikujúc pravidlá počítania času uplynuli 20.10.2015 a nárok žalobcu sa stal actio nata dňa 21.10.2015. Z uvedeného vyplýva, že žaloba podaná 01.10.2018 bola podaná včas a nárok žalobcu na zaplatenie žalovanej istiny a jej príslušenstva premlčaný nie je, ako správne konštatoval odvolací súd.

14. Vzhľadom na (v čase rozhodovania dovolacieho súdu) existenciu ustálenej dovolacej praxe dovolacieho súdu o dovoľateľkou nastolenej právnej otázke, zásadnej pre riešenie sporu, dovolací súd vychádzajúc z § 124 CSP posudzoval dovolanie dovoľateľky podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (podmienka prípustnosti dovolania v zmysle § 422 ods. 1 písm. b/ CSP splnená je, nakoľko minimálna mzda v čase začatia súdneho konania bola 480,- eur).

15. Zhrnúc zhora uvedené dovolací súd uzatvára, že na základe dôvodov uvedených dovoľateľkou, posudzujúc jej dovolanie aj podľa obsahu (§ 124 CSP) dospel k záveru, že nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Dovolací súd v konaní pred súdmi nižších inštancií odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení dovoľateľkou nastolenej právnej otázky nezistil, čo zakladá odmietnutie jej dovolania podľa § 447 písm. c) CSP.

16. Aplikujúc zásadu úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 CSP) dovolací súd v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi voči v dovolacom konaní neúspešnej žalovanej priznal náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.